

Asia: VN/36276/2025

Lausuntopyyntö mikroyrittäjien rahoituksesta sekä yritysten omistajan- ja sukupolvenvaihdoksista

Mikroyrittäjien rahoituksen saatavuuden parantaminen

1.

1. Monimutkaiset hakuprosessit ja byrokratia

Hakemusten täyttäminen ja vaadittujen liitteiden toimittaminen koetaan usein työlääksi ja aikaa vieväksi. Monimutkaiset kriteerit ja vaihtelevat ohjeistukset voivat estää mikroyrittäjiä hakemasta rahoitusta.

2.

2. Tiukat kelpoisuusehdot ja rahoituskriteerit

Monet julkiset rahoitusinstrumentit edellyttävät tiettyä liikevaihtotasoa, kasvuhakuisuutta tai vientipotentiaalia, mikä sulkee suuren osan mikroyrittäjistä ulkopuolelle.

3.

3. Riittämätön tieto ja neuvonta rahoitusmahdollisuuksista

Mikroyrittäjät eivät aina tiedä, mitä rahoitusvaihtoehtoja on tarjolla tai miten niitä haetaan. Tiedon pirstaleisuus ja heikko ohjaus vaikeuttavat rahoituksen hyödyntämistä.

4.

4. Vakuusvaatimukset ja riskienhallinta

Finnveran lainoissa ja takauksissa sekä muissa rahoitusmuodoissa edellytetään usein vakuuksia, joita mikroyrittäjillä ei ole. Tämä muodostaa merkittävän esteen rahoituksen saannille.

5.

5. Pitkät käsittelyajat ja epävarmuus päätöksistä

Hakemusten käsittely voi kestää viikkoja tai kuukausia, mikä ei vastaa mikroyrittäjien nopeaa rahoitustarvetta. Epävarmuus päätöksistä lisää riskiä ja voi estää investointeja.

Kysymys 2. Mitä kehittämis ehdotuksia Teillä on mikroyrittäjien rahoituksen saatavuuden parantamiseen, kun kyse on valtiovallan vastuulla olevasta yrittäjyyden edistämisestä mikroyrittäjyyden kentässä, kuten toimintaympäristö, politiikkatoimet ja vastaava? Valtiovallan vastuulla olevilla rahoitusjärjestelmillä tarkoitetaan julkisia rahoituspalveluita ja -instrumentteja, joita valtio tarjoaa tai tukee mikroyrittäjien liiketoiminnan rahoittamiseksi. Näihin kuuluvat esimerkiksi työ- ja elinkeinoministeriön vastuulla olevan osalta ELY-keskusten yritystukimuodot, Finnveran lainat ja takaukset, Business Finlandin rahoituspalvelut.

Pyydämme konkreettisia kehittämis ehdotuksia valtiovallan vastuulla olevan osalta mikroyritysten rahoituksen saatavuuden parantamiseen perusteluineen.

1. Hakuprosessien yksinkertaistaminen ja digitalisointi

Luodaan yksi yhtenäinen digitaalinen palveluportaali, jossa mikroyrittäjä voi hakea kaikkia julkisia rahoitusinstrumentteja (ELY, Finnvera, Business Finland) yhdellä hakemuksella.

Vähennetään päällekkäisiä liitevaatimuksia ja automatisoidaan tietojen tarkistus.

2. Rahoituskriteerien joustavoittaminen mikroyrittäjille

Poistetaan tai kevennetään kasvuhakuisuus- ja vientivaatimuksia, jotka sulkevat suuren osan mikroyrittäjistä ulkopuolelle.

Mahdollistetaan rahoitus myös pienille kehittämishankkeille ja käyttöpääomaan, ei vain investointeihin.

3. Vakuusvaatimusten keventäminen ja riskinjakomallit

Kehitetään valtion takausinstrumentteja, joissa vakuusvaatimukset ovat minimaaliset tai korvataan osittain valtion riskinjakomallilla.

Luodaan mikroyrittäjille suunnattu pienlainatuote ilman kiinteää vakuutta perustuen liiketoimintasuunnitelmaan ja maksukykyyn.

4. Parempi neuvonta ja tiedon saavutettavuus

Panostetaan alueelliseen neuvontaan ELY-keskusten ja TE-palveluiden yhteydessä, jotka auttavat mikroyrittäjiä hakemuksissa ja rahoitusvaihtoehtojen valinnassa.

Käynnistetään kohdennettu viestintäkampanja mikroyrittäjille rahoitusmahdollisuuksista ja hakuprosesseista.

5. Nopeammat käsittelyajat ja joustava päätöksenteko

Otetaan käyttöön pikapäätösmenettely pienille rahoitushakemuksille (esim. alle 20 000 €), jossa päätös annetaan 5 arkipäivässä.

Hyödynnetään tekoälyä ja automatisointia hakemusten esikäsittelyssä.

Yritysten sukupolven- ja omistajanvaihdokset liiketoiminnan jatkumisen turvaamiseksi

1.

1. Monimutkainen verotus ja epäselvät verosäännökset

Sukupolvenvaihdoksiin liittyvät verotuskäytännöt (esim. perintö- ja lahjaverotus, luovutusvoittoverot) ovat monimutkaisia ja aiheuttavat epävarmuutta. Tämä voi estää tai viivästyttää omistajanvaihdoksia.

2.

2. Riittämättömät rahoitusinstrumentit ostajille

Julkiset rahoituspalvelut (Finnvera, ELY) eivät aina tarjoa riittäviä tai joustavia rahoitusratkaisuja yrityskauppoihin, erityisesti pienille ja mikroyrittäjille. Vakuusvaatimukset ovat usein este.

3.

3. Heikko neuvonta ja ohjaus omistajanvaihdoksissa

Yrittäjät eivät saa riittävästi asiantuntevaa tukea prosessin suunnitteluun ja toteutukseen. Palvelut ovat hajanaisia, eikä ole selkeää "yhden luukun" mallia.

4.

4. Pitkät ja raskaat hallinnolliset prosessit

Omistajanvaihdoksiin liittyvät viranomaisprosessit (esim. rekisteröinnit, lupien siirrot) ovat hitaita ja monimutkaisia, mikä hidastaa liiketoiminnan jatkuvuutta.

5.

5. Tiedon puute ja matala tietoisuus omistajanvaihdosten vaihtoehtoista

Monet yrittäjät eivät tiedä ajoissa omistajanvaihdoksen mahdollisuuksista, rahoitusratkaisuista tai verohuojennuksista. Tämä johtaa myöhäiseen valmistautumiseen ja yritysten lopettamiseen.

Kysymys 4. Mitä kehittämistarpeita on yritysten sukupolvenvaihdosten edistämisessä liiketoiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi, kun kyse on valtiovallan vastuulla olevista toimista?Pyydämme konkreettisia kehittämisohdotuksia *sukupolvenvaihdosten* edistämiseen perusteluineen eri sisältöalueilta, kuten yritysrahoitus, yrityspalvelut, sääntely, verotus, yrittäjyyskasvatus, yrittäjyyskulttuuri jne.

1. Yrityskummien mentorointi

Vahvistetaan yrityskummien roolia omistajanvaihdoksen valmistelussa ja uuden yrittäjän toiminnan käynnistämisessä (pysyvä rahoitus yrityskummien valtakunnalliselle toiminnalle).

Luodaan valtakunnallinen malli, jossa yrityskummit tarjoavat käytännönläheistä tukea sekä luopujalle että jatkajalle koko prosessin ajan.

Mentoroinnissa tarkastellaan eri vaihtoehtoja liiketoimintakaupan suunnittelussa, rahoitusvaihtoehtojen kartoittamisessa ja johtamisen sparrauksessa.

2. Verotuksen selkeyttäminen ja huojennusten kehittäminen

Yksinkertaistetaan sukupolvenvaihdoksiin liittyviä verosäännöksiä (perintö-, lahja- ja luovutusvoittoverot).

Laajennetaan verohuojennuksia ja tehdään niistä ennakoitavia, jotta omistajanvaihdos ei muodostu taloudelliseksi esteeksi.

3. Rahoitusinstrumenttien joustavoittaminen

Kehitetään erityisiä rahoitusratkaisuja yrityskauppoihin ja sukupolvenvaihdoksiin, joissa vakuusvaatimukset ovat kevyemmät.

Luodaan pienille yrityksille suunnattu valtion tukema omistajanvaihdoslaina, jossa riskinjakomalli helpottaa rahoituksen saamista.

4. Neuvontapalvelujen keskittäminen ja vahvistaminen

Perustetaan yhden luukun palvelu, joka kokoaa verotuksen, rahoituksen ja juridisen neuvonnan yhteen.

Lisätään alueellisia asiantuntijoita ja digitaalisia palveluja, jotta tieto ja tuki ovat helposti saatavilla.

Kysymys 5. Mitä kehittämistarpeita on yritysten yrityskaupalla tehtävien omistajanvaihdosten edistämisessä liiketoiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi, kun kyse on valtiovallan vastuulla olevista toimista?Pyydämme konkreettisia kehittämisohdotuksia *yrityskaupalla tehtävien omistajanvaihdosten* edistämiseen perusteluineen eri sisältöalueilta, kuten yritysrahoitus, yrityspalvelut, sääntely, verotus, yrittäjyyskasvatus, yrittäjyyskulttuuri jne.

1. Yrityskummien mentorointi

Vahvistetaan yrityskummien roolia yrityskauppoihin valmistautumisessa ja jatkajan tukemisessa.

Mentorointi auttaa sekä myyjää että ostajaa arvioimaan eri vaihtoehtoja liiketoimintakaupan toteutuksessa, rahoitusvaihtoehtojen valinnassa ja johtamisen siirtymisessä.

2. Rahoitusratkaisujen joustavoittaminen ostajille

Kehitetään valtion tukemia rahoitusinstrumentteja, joissa vakuusvaatimukset ovat kevyemmät ja riskinjakomallit helpottavat rahoituksen saamista.

Luodaan erityinen yrityskauppalaina pienille ja mikroyrittäjille.

3. Verotuksen selkeyttäminen ja ennakoitavuus

Yksinkertaistetaan yrityskauppoihin liittyviä verosäännöksiä ja poistetaan epävarmuutta.

Tarjotaan verohuojennuksia, jotka kannustavat yrityskauppoihin ja liiketoiminnan jatkamiseen.

4. Neuvontapalvelujen keskittäminen ja saavutettavuus

Perustetaan yhden luukun palvelu, joka kokoaa rahoitus-, verotus- ja juridisen neuvonnan yhteen.

Panostetaan erityisesti maaseudun yrittäjien tukipalveluihin, joissa tieto ja asiantuntijat ovat usein heikommin saatavilla (painotuksena Itä-Suomi).

5. Digitaaliset markkinapaikat

Kehitetään valtakunnallisia digitaalisia alustoja, joissa myyjät ja ostajat voivat löytää toisensa helposti.

Lisätään tietoisuutta näistä digitaalista palveluista.

Järvinen Minna
Suomen Yrityskummit ry